

Ekonomi-SKOP

Hushållens ekonomiska förväntningar

3 juli 2018

- kommentar av SKOP:s docent Örjan Hultåker

De ekonomiska förväntningarna samvarierar med politisk preferens

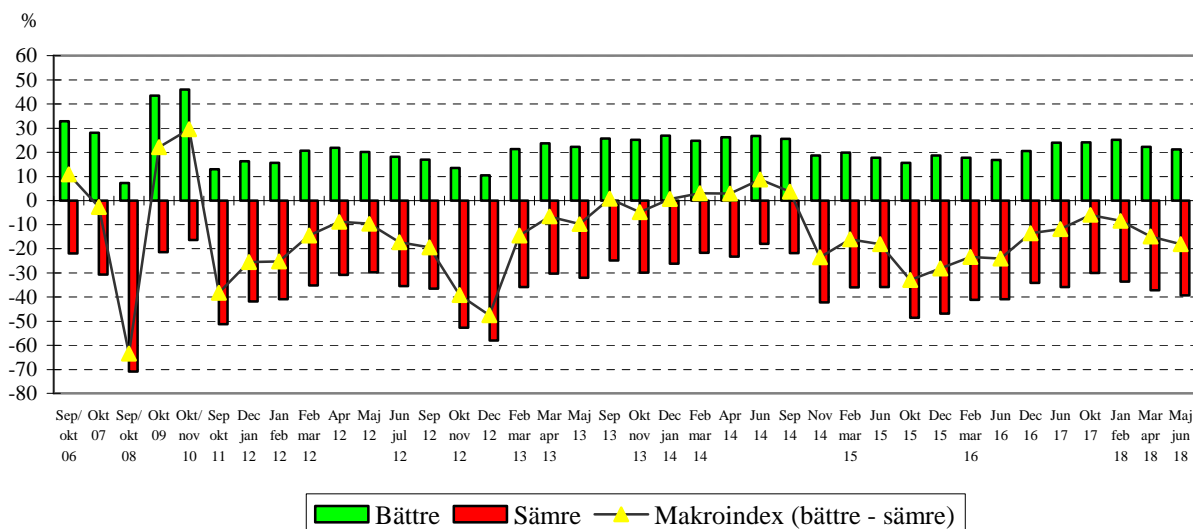
- *Pessimisterna dominerar bland borgerliga sympatisörer och sverigedemokrater*
- *Pensionärer pessimistiska om den egna hushållsekonomin*
- *Fallande trend för förväntningar om ekonomisk utveckling i Sverige*
- *Trots högkonjunktur: ekonomiska förväntningar talar emot Socialdemokraterna i riksdagsvalet*
- *Fortsatt och ökad pessimism om Sveriges ekonomi*
- *39,3 procent befarrar att Sveriges ekonomi skall försämrans – 21,2 procent tror på förbättring*

Det visar SKOP:s senaste undersökning av hushållens ekonomiska förväntningar. Under perioden mellan den 8 maj och den 18 juni 2018 intervjuades drygt 1.200 personer i åldern 18 till 84 år.

SKOP:s makroindex

SKOP frågade, ”Tror Du att den ekonomiska situationen i Sverige kommer att bli bättre, sämre eller vara oförändrad under det kommande året?”.

Tror Du att den ekonomiska situationen i Sverige kommer att bli bättre, sämre eller vara oförändrad under det kommande året?

SKOP:s makroindex över de ekonomiska förväntningarna är vid halvårsskiftet -18,1; Tabell 1. Det är en försämring om 3,1 enheter sedan mars/april (-15,0); Tabell 1. Makroindex är skillnaden mellan dem som tror att den ekonomiska situationen i Sverige skall förbättras respektive försämrans. Ett negativt makroindex visar att pessimisterna är fler än optimisterna.

39,3 procent befarar att Sveriges ekonomi skall försämrans

Nu är det 39,3 procent som befarar att Sveriges ekonomi skall bli sämre under det kommande året, vilket är 2,1 procentenheter fler än i mars/april (37,2 procent); Tabell 1.

21,2 procent tror att Sveriges ekonomi skall förbättras under det kommande året

Det är 21,2 procent av svenskarna som tror att Sveriges ekonomi skall förbättras under det kommande året, en minskning om 1,0 procentenheter sedan mars/april (22,2 procent).

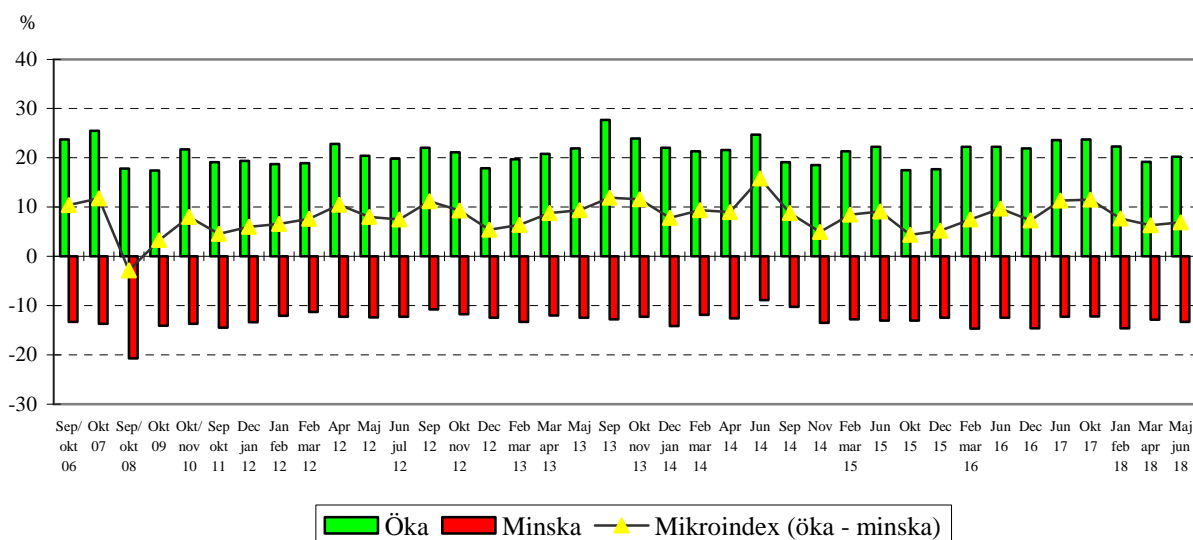
Två av fem svenskar (39,4 procent) tror att landets ekonomi blir oförändrad under det kommande året, ned 1,1 procentenhet från 40,5 procent.

SKOP:s mikroindex

SKOP frågade, "Tror Du att Din egen och familjens levnadsstandard kommer att öka, minska eller vara oförändrad under det kommande året?".

SKOP:s mikroindex för hushållens förväntade levnadsstandard är nu +6,9; Tabell 2. Det är en liten ökning om 0,6 enhet från +6,3 i mars/april. Mikroindex är skillnaden mellan dem som tror på ökad respektive minskad levnadsstandard för det egna hushållet. Ett positivt mikroindex visar att optimisterna är fler än pessimisterna, vilket är vanligt beroende på livskarriären som gör att många normalt får högre inkomster med stigande ålder.

Tror Du att Din egen och familjens levnadsstandard kommer att öka, minska eller vara oförändrad under det kommande året?

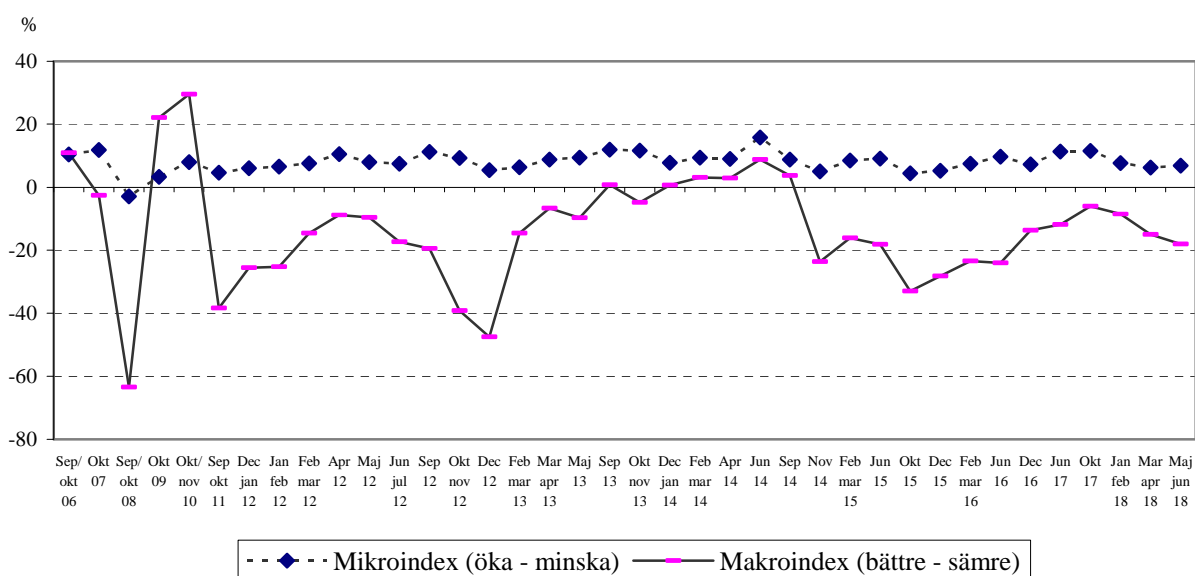
20,2 procent tror på förbättrad hushållsekonomi

Det är nu 20,2 procent som tror på en förbättrad hushållsekonomi under det kommande året, vilket är 1,0 procentenhet fler än i mars/april (19,2 procent); Tabell 2.

13,3 procent befarar att hushållsekonomin skall försämras

Det är 13,3 procent som befarar att hushållsekonomin skall försämras. Det är marginellt 0,4 procentenhet fler än i mars/april (12,9 procent).

Två av tre (66,6 procent) tror att hushållsekonomin förblir oförändrad, ned 1,3 procentenhet från 67,9 procent.

Jämförelse mellan makro- och mikroindex**Fallande trend för förväntningar om ekonomisk utveckling i Sverige**

– Svenskarna blir alltmer pessimistiska om den kommande ekonomiska utvecklingen i Sverige, säger SKOP:s analytiker docent Örjan Hultåker. Trots den pågående högkonjunkturen råder en fallande trend för kommande ekonomisk utveckling i Sverige.

– Under de senaste åren har pessimisterna permanent varit fler än optimisterna och sedan slutet av 2017 har pessimisternas dominans över optimisterna stadigt ökat.

De ekonomiska förväntningarna samvarierar med politisk preferens

Bland dem som sympatiserar med något av regeringspartierna (Socialdemokraterna och Miljöpartiet) är det en övervikt för dem som tror att ekonomin skall förbättras under det kommande året. Hos regeringspartierna dominerar optimisterna över pessimisterna.

Pessimisterna dominerar bland borgerliga sympatisörer och sverigedemokrater

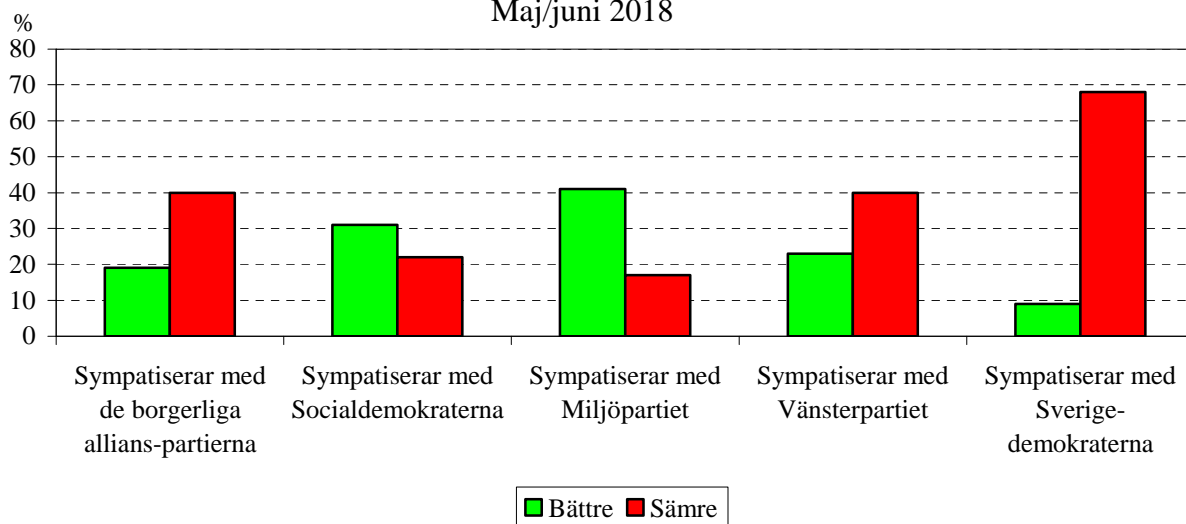
Men i alla andra partier, inklusive Vänsterpartiet, finns det fler pessimister än optimister. De ekonomiska förväntningarna är ett problem för Socialdemokraterna i höstens riksdagsval. I synnerhet om de vill vinna tillbaka sympatisörer från Sverigedemokraterna.

Trots högkonjunktur: förväntningar talar emot Socialdemokraterna i riksdagsvalet

– Trots högkonjunkturen talar de ekonomiska förväntningar mot en socialdemokratisk framgång och seger i riksdagsvalet, sammanfattar Örjan Hultåker det ekonomiska stämningläget bland de svenska hushållen.

Tror Du att den ekonomiska situationen i Sverige kommer att bli bättre, sämre eller vara oförändrad under det kommande året?

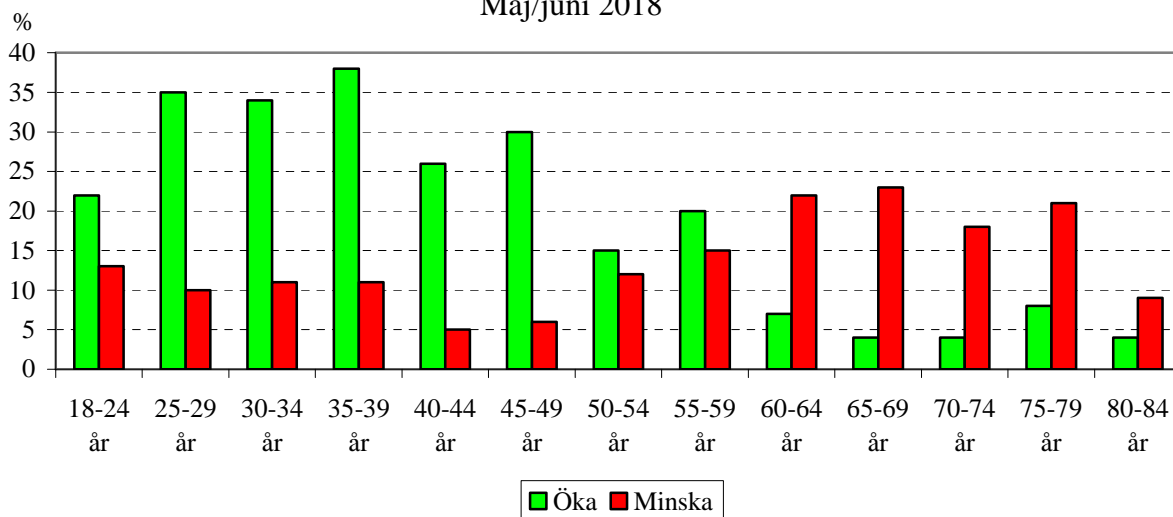
Maj/juni 2018

Pensionärer pessimistiska om den egna hushållsekonomin

Partierna lovar minskad skatt för pensionärerna men det får inte genomslag på de äldres syn på hushållsekonomin. Liksom tidigare finns det klart fler pessimister än optimister bland Sveriges pensionärer.

**Tror Du att Din egen och familjens levnadsstandard kommer att öka,
minska eller vara oförändrad under det kommande året?**

Maj/juni 2018

Tabell 1: Tror Du att den ekonomiska situationen i Sverige kommer att bli bättre, sämre eller vara oförändrad under det kommande året?
Procent

	Maj juni 2018	Mars april 2018	Jan febr 2018	Okt 2017	Juni 2017	Dec 2016	Juni 2016	Febr mars 2016	Dec 2015	Okt 2015	Juni 2015	Febr mars 2015
Mycket bättre	1,2	0,7	1,5	1,9	2,9	2,0	2,0	1,2	1,7	1,2	0,6	0,5
Litet bättre	20,0	21,5	23,6	22,2	21,1	18,5	14,8	16,6	17,0	14,4	17,1	19,4
Vara oförändrad	39,4	40,5	41,3	45,8	40,1	45,4	42,2	40,9	34,4	35,8	46,5	44,1
Litet sämre	33,7	31,4	26,8	25,9	27,3	27,9	32,2	32,9	37,7	38,8	30,7	32,4
Mycket sämre	5,6	5,8	6,8	4,2	8,6	6,3	8,7	8,3	9,2	9,8	5,2	3,6
Makroindex	-18,1	-15,0	-8,5	-6,0	-11,9	-13,7	-24,1	-23,4	-28,2	-33,0	-18,2	-16,1

Grupptabell, maj/juni 2018	Andel som svarar					Antal svar	
	Mycket bättre	Litet bättre	Vara oförändrad	Litet sämre	Mycket sämre		
Kön							
Kvinna		1	15	44	35	6	581
Man		1	25	36	33	5	632
Ålder							
18 - 34 år		1	22	38	32	7	170
35 - 54 år		2	19	37	38	5	326
55 - 74 år		A	21	40	32	7	538
75 - 84 år		1	19	50	27	4	129
Anställd							
Ej anställd		1	20	41	35	4	568
Anställd		1	21	38	33	6	620
Arbetar inom							
Privat sektor		1	22	32	38	7	397
Offentlig sektor		2	17	44	30	6	264
Arbetsgivare							
Kommun eller landsting		3	20	42	29	6	193
Företagare							
Egen företagare		2	19	32	42	5	82
Facklig tillhörighet							
LO		0	21	36	33	9	197
TCO		1	21	45	29	4	212
SACO		3	22	32	40	3	144
Bostadsort							
Storstadsområden		2	20	38	34	6	507
Icke storstad		1	20	41	33	5	707
Rikspolitiskt block							
Borgerlig - M, Fp, C, Kd		1	18	41	35	5	---
Rödgrön - S, V, Mp		1	30	44	24	1	---
Sverigedemokraterna		2	7	23	52	16	---
Rikspolitisk sympati							
Moderaterna		A	19	42	36	3	---
Liberalerna		2	19	36	41	1	---
Centern		2	17	46	31	3	---
Kristdemokraterna		0	13	24	29	34	---
Socialdemokraterna		1	30	46	21	1	---
Vänsterpartiet		1	22	37	37	3	---
Miljöpartiet		0	41	41	17	0	---
Sverigedemokraterna		2	7	23	52	16	---
Feministiskt initiativ		0	25	48	11	16	---

A: Någon person, men färre än 1 procent. **Fet stil:** Signifikant skillnad inom gruppen (med 95% sannolikhet).

Tabell 2: Tror Du att Din egen och familjens levnadsstandard kommer att öka, minska eller vara oförändrad under det kommande året?
Procent

	Maj juni 2018	Mars april 2018	Jan febr 2018	Okt 2017	Juni 2017	Dec 2016	Juni 2016	Febr mars 2016	Dec 2015	Okt 2015	Juni 2015	Febr mars 2015
Öka	20,2	19,2	22,3	23,7	23,6	21,9	22,2	22,2	17,7	17,5	22,2	21,3
Vara oförändrad	66,6	67,9	63,1	64,1	64,0	63,6	65,4	63,1	69,8	69,4	64,7	65,9
Minska	13,3	12,9	14,6	12,2	12,3	14,6	12,5	14,7	12,5	13,1	13,1	12,8
Mikroindex	+6,9	+6,3	+7,7	+11,5	+11,3	+7,3	+9,7	+7,5	+5,2	+4,4	+9,1	+8,5

Grupptabell, maj/juni 2018	Andel som svarar			Antal svar
	Öka	Vara oförändrad	Minska	
Kön				
Kvinna	18	69	13	582
Man	22	65	13	630
Ålder				
18 - 34 år	30	58	12	170
35 - 54 år	26	65	8	326
55 - 74 år	9	72	20	537
75 - 84 år	7	77	17	130
Anställd				
Ej anställd	13	70	17	569
Anställd	25	64	11	619
Arbetsgivare				
Privat sektor	29	61	10	396
Offentlig sektor	20	68	12	263
Arbetsgivare				
Kommun eller landsting	19	69	12	193
Företagare				
Egen företagare	31	58	11	81
Facklig tillhörighet				
LO	21	60	19	197
TCO	21	67	12	212
SACO	23	71	7	144
Bostadsort				
Storstadsområden	25	65	10	506
Icke storstad	17	67	16	707
Rikspolitiskt block				
Borgerlig - M, Fp, C, Kd	24	67	10	---
Rödgrön - S, V, Mp	21	67	12	---
Sverigedemokraterna	12	70	18	---
Rikspolitisk sympati				
Moderaterna	24	65	10	---
Liberalerna	20	70	10	---
Centern	22	70	8	---
Kristdemokraterna	33	54	13	---
Socialdemokraterna	21	68	11	---
Vänsterpartiet	10	67	23	---
Miljöpartiet	37	62	1	---
Sverigedemokraterna	12	70	18	---
Feministiskt initiativ	36	39	25	---

Fet stil: Signifikant skillnad inom gruppen (med 95% sannolikhet).

Metodbeskrivning

Under perioden mellan den 8 maj och den 18 juni 2018 intervjuades ett representativt urval i åldern 18-84 år som var bosatta i hela riket. Basen i urvalet hämtades från befolkningsregistret.

Undersökningen genomförs enligt metoden tele-SKOP, vilket innebär en kombination av intervjuer genom postala enkäter och telefon samt en mindre andel från SKOP:s webbpanel som rekryterats slumpmässigt ur befolkningsregistret.

Svaren har viktats så att webbintervjuerna svarar för en tredjedel av svaren.

Förändringar mellan två mätperioder skall tolkas med stor försiktighet om de inte är statistiskt säkerställda. Av störst intresse är de trendmässiga förändringarna.

Svarsstatistik för tele-SKOP riks maj/juni finns på www.skop.se.